

Pojasnili bomo, kaj je diskriminacija, kako jo preprečiti in kako vam lahko varuh človekovih pravic pomaga.

Letake varuha človekovih pravic lahko najdete na spletni strani www.ochrance.cz v rubriki [Znašel\(-la\) sem se v težavnem življenjskem položaju in ne vem, kako ukrepati](#).

Kaj je diskriminacija?

Diskriminacija je **manj ugodna obravnava** ljudi iz določenih **razlogov** na določenih **področjih** življenja. Toda v primeru, da obstajajo objektivni razlogi za takšno obravnavo, se to ne šteje za diskriminacijo. **Če torej ni mogoče ugotoviti podlage za diskriminacijo ali ne gre za področje življenja, na katerem velja prepoved diskriminacije, to v skladu z zakonom o preprečevanju diskriminacije pomeni, da ne gre za diskriminacijo.**

Če objavite oglas za najem stanovanja, kandidata ne smete zavrni zgolj zato, ker je tujec. Takšno ravnanje se nanaša na pravico do nastanitve, ki pripada vsem ljudem, ne glede na državljanstvo ali narodnost. Gre za diskriminacijo.

Od vas pa je odvisno, kako boste na primer izbrali svoje kandidate. To ni področje življenja, na katerem bi bila diskriminacija prepovedana. To ni diskriminacija.

Katere **podlage** za diskriminacijo so prepovedane?

rasa, etnično poreklo ali državljanstvo

Več informacij je na voljo v naših letakih:

[Diskriminacija na podlagi etničnega porekla](#) (tudi v [romščini](#))

spol, nosečnost, starševstvo

[Diskriminacija na podlagi spola ter usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja](#)

spolna usmerjenost ali spolna identiteta

[Diskriminacija na podlagi spolne usmerjenosti in transseksualnosti](#)

starost

[Diskriminacija na podlagi starosti](#)

invalidnost

[Diskriminacija na podlagi invalidnosti](#)

vera, svetovni nazor

državljanstvo,

[Državljeni Evropske unije](#)

V drugih zakonih je diskriminacija prepovedana tudi na podlagi drugih razlogov, *kot so jezik, socialno poreklo, članstvo v političnih strankah in gibanjih, zakonski in družinski stan ali družinske obveznosti.*

Na katerih področjih življenja je diskriminacija prepovedana?

zaposlovanje, delovno razmerje, podjetništvo

zdravstveno varstvo

članstvo v strokovnih združenjih in sindikatih

blago in storitve, ki so na voljo javnosti (trgovine, restavracije, banke, javni prevoz, kultura, šport itd.)

socialna varnost

izobraževanje

nastanitev, ki je na voljo javnosti

Kako prepoznati diskriminacijo? Katere vrste diskriminacije poznamo?

Vrsta diskriminacije	Opis	Primer
 Neposredna diskriminacija	Nekdo je deležen diskriminacije na kateri koli prepovedani podlagi.	Delodajalec je zavrnil iskalca zaposlitve, ker je Rom.
 Posredna diskriminacija	Nekdo je deležen diskriminacije na podlagi očitno nevtralnega merila ali prakse.	Slepemu človeku zaradi prepovedi vstopa psov ne dovolijo obiska trgovine.
 Opustitev sprejetja razumnih ukrepov	Nekdo zavrača sprejetje ukrepov, s katerimi bi invalidom omogočili dostop do delovnega mesta ali storitve, ki je namenjena javnosti.	Delodajalec ni kupil nastavljivega stola za delavce s kroničnimi bolečinami v hrbtu.
 Nadlegovanje	Nekdo se neprimerno obnaša iz diskriminatornih razlogov in tako ustvarja ponižujoče ali sovražno okolje.	Učitelj pred razredom zasmehuje učenko zaradi njene vere v boga.
 Spolno nadlegovanje	Nekdo nesprejemljivo namiguje na spolnost, ima neprimerne pripombe ali se dotika druge osebe ter tako ustvarja ponižujoče ali sovražno okolje.	Nadrejeni od uslužbenke zahteva poljub vsakič, ko ji dodeli novo nalogo.
 Preganjanje	Nekdo kaznuje ali postavlja v slabši položaj tistega, ki poskuša preprečiti diskriminacijo.	Delodajalec je odpustil delavko, ki se je pritožila na inšpektorat za delo zaradi neenakega plačila.
 Nagovarjanje k diskriminaciji	Nekdo nagovarja zaposlene k diskriminatornemu ravnanju s sodelavcem/-ko.	Vodja kadroviku naroči, naj na razgovore ne povabi kandidatov, starejših od 50 let.

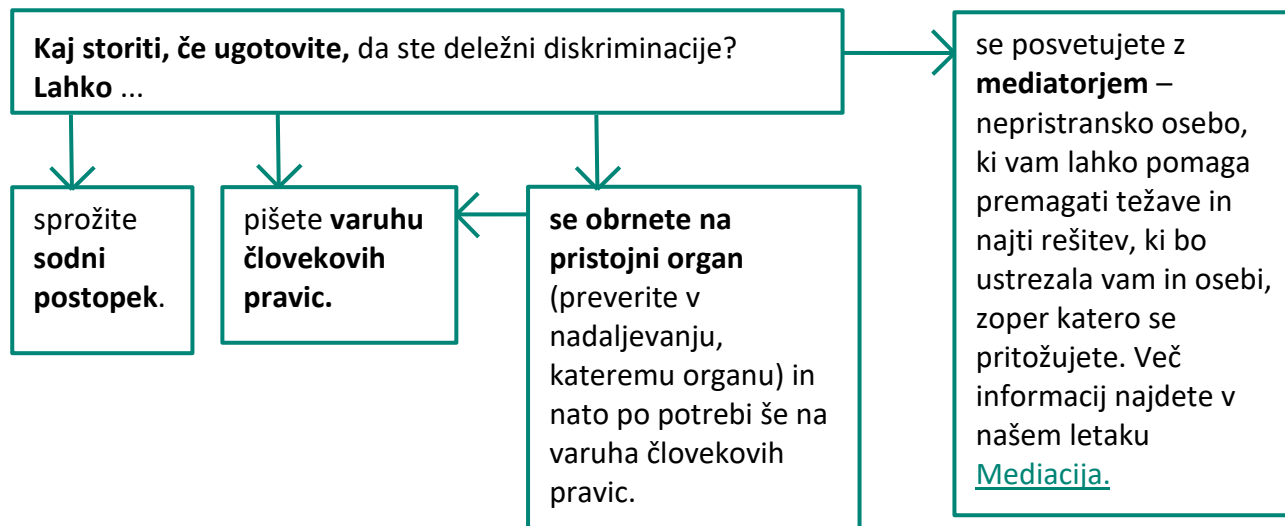

Spodbujanje k diskriminaciji

Nekdo prepričuje nekoga, naj diskriminira nekoga drugega.

Lastnik stanovanja od nepremičninske agencije zahteva, naj zavrne romske kandidate.

Kako se lahko izognem diskriminaciji?

Na kateri urad se lahko obrnem?

Izberite področje pristojnosti, na katerem ste bili žrtev diskriminacije.

Delo in zaposlovanje	→ Inšpektorat za delo	Več informacij o tem, kako sprožiti inšpekcijski pregled www.suip.cz , je na voljo v razdelku <i>Delovna razmerja</i> . Uporabite lahko naš obrazec (Word , PDF).
Izobraževanje	→ Češki inšpektorat za šolstvo	Za več informacij, kako vložiti pritožbo , glejte spletno stran www.csicr.cz v razdelku <i>Osnovne informacije</i> .
Blago in storitve	→ Češki tržni inšpektorat	Pritožbo na inšpektorat lahko vložite na spletni strani www.coi.cz v razdelku <i>E-register</i> . Uporabite lahko naš obrazec (Word , PDF).
Finančne storitve	→ Češka narodna banka	Pritožbo lahko vložite na spletni strani www.cnb.cz v razdelku <i>Stopite v stik z nami</i> → <i>Spletni obrazci</i> .
Zdravstveno varstvo	→ Regionalni organ (včasih ministrstvo)	Pritožbo morate najprej vložiti v bolnišnici ali pri osebnem zdravniku; več informacij najdete v letaku Zdravstveno varstvo: pritožbe na področju zdravstvenega varstva .

Kaj lahko storijo ti organi?

Naložijo lahko globe in zahtevajo odpravo diskriminacije.

Ne bodo pa vam zagotovili opravičila ali denarnega nadomestila. To lahko naredi le sodišče.

Vendar brez vašega soglasja **bodo razkrili, da ste se pritožili zaradi** diskriminacije.

Kaj lahko zahtevam na sodišču?

Prenehanje diskriminatornega ravnanja

Opravičilo

Odpravo posledic diskriminacije

Odškodnino za nepremoženjsko škodo

Razveljavitev diskriminatorne upravne odločbe

Kako mi bo varuh človekovih pravic pomagal?

Svetujemo vam lahko, kako ravnati v danem položaju:

Ocenili bomo, ali je prišlo do diskriminacije, in pojasnili, do česa ste upravičeni.

Osebo, zoper katero se želite pritožiti, lahko pozovemo, da poda izjavo. Vendar tega ni dolžna storiti.

Včasih vam lahko priporočimo, da se obrnete na drug pristojni urad.

Če ugotovimo, da je prišlo do diskriminacije, in vam priporočimo, da sprožite sodni postopek, vam lahko zagotovimo brezplačno pravno zastopanje (odvetnika pro bono).

Preverimo postopek na pristojnem uradu.

Kako lahko stopim v stik z varuhom človekovih pravic?

Lahko nam **pišete** na [spletni naslov www.ochrance.cz](http://www.ochrance.cz).

Lahko nas **obiščete** na naslovu Údolní 39, 602 00 Brno in osebno podate pritožbo. **Skupaj bomo naredili zapisnik.**

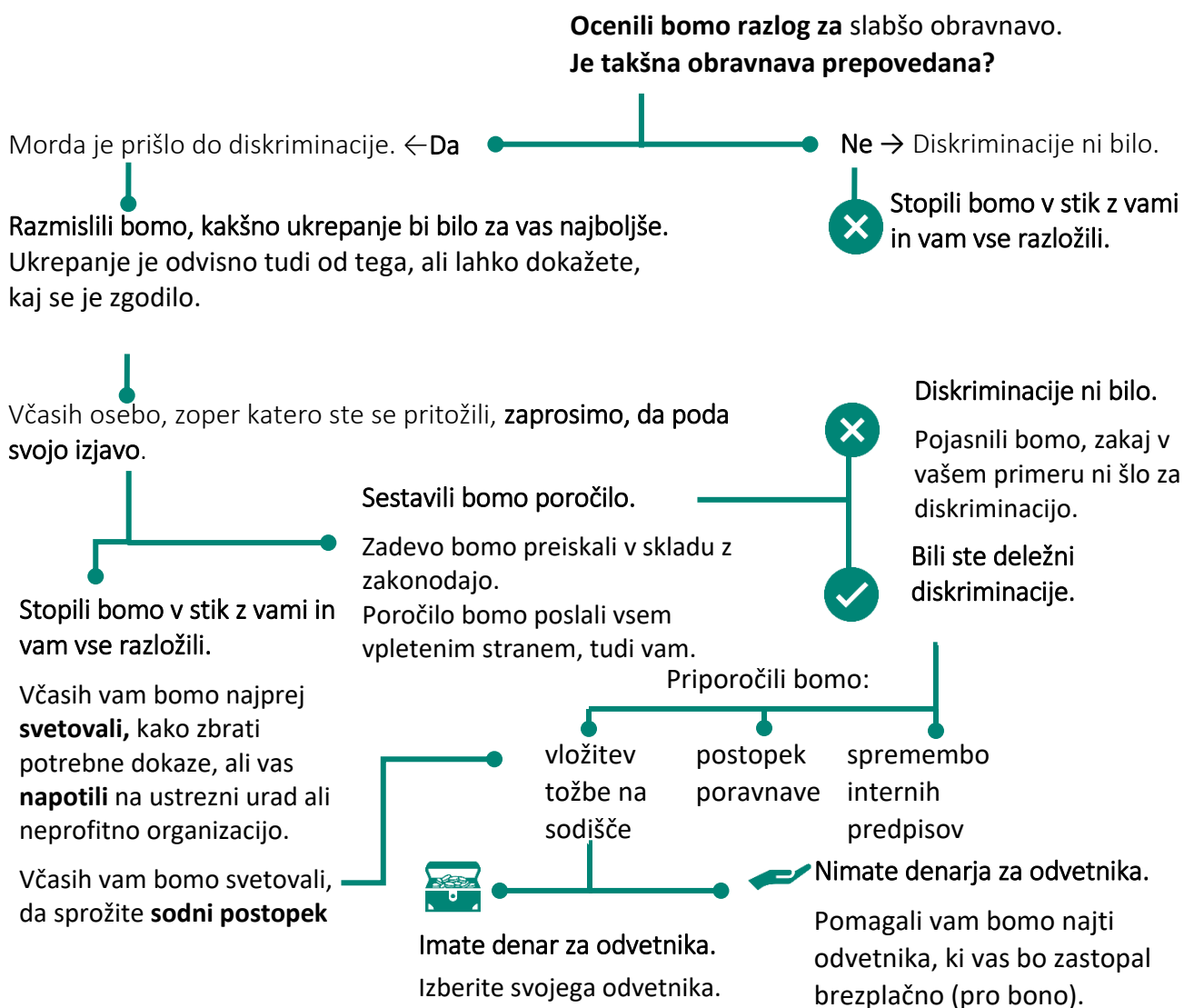
Lahko tudi **napišete dopis** in nam ga pošljete (Ombudsman, Údolní 39, 602 00 Brno).

Pošljite nam lahko elektronsko sporočilo (podatelna@ochrance.cz). Podrobnosti in obrazci so na voljo [tukaj](#).

Natančno opišite, kaj se je zgodilo – kako je po vašem mnenju prišlo do diskriminacije.

Shranite dokaze (dokumente, elektronska sporočila, posnetke, pričevanja drugih ljudi itd.).

Na varuha človekovih pravic sem se obrnil/-a zaradi diskriminacije. Kaj sledi zdaj?

Kje lahko preverim, kaj je varuh človekovih pravic že ugotovil in kakšno stališče je podal?

Na primer www.ochrance.cz v razdelku *ESO* ([evidenca mnenj varuha človekovih pravic](#)). Iščete lahko po „celotnem besedilu“ ali po **področju prava** oziroma po **posameznih prepovedanih podlagah za diskriminacijo**.

Lahko pa obiščete tudi spletno stran www.ochrance.cz → O nas → [Enaka obravnava in diskriminacija](#).